Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. júna 2017
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	19. júna 2017
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	9911/17
Predmet:	Závery Rady o stratégii EÚ pre Strednú Áziu

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o stratégii EÚ pre Strednú Áziu v znení, ktoré prijala Rada 19. júna 2017.

PRÍLOHA

Závery Rady o stratégii EÚ pre Strednú Áziu

1. Rada uznáva, že krajiny Strednej Ázie sa stali významnými partnermi EÚ. Desať rokov po prijatí stratégie pre Strednú Áziu[1] a viac ako 25 rokov po tom, ako päť krajín tohto regiónu získalo nezávislosť, Rada víta významný pokrok, ktorý sa dosiahol v rozvoji vzťahov medzi EÚ a Kazachstanom, Kirgizskou republikou, Tadžikistanom, Turkménskom a Uzbekistanom, ako aj regiónom Strednej Ázie ako celkom. Rada zdôrazňuje význam súčasných foriem spolupráce medzi EÚ a krajinami Strednej Ázie, ako sú zasadnutia ministrov EÚ – Stredná Ázia, zasadnutia rád pre spoluprácu s jednotlivými krajinami a politický a bezpečnostný dialóg na vysokej úrovni, a uznáva význam práce OZEÚ pre Strednú Áziu.

2. Hlavné ciele a prioritné oblasti stanovené v stratégii EÚ pre Strednú Áziu z roku 2007 a v záveroch Rady o stratégii EÚ pre Strednú Áziu z 22. júna 2015 sú stále aktuálne. Rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok vybudovať silný a trvácny vzťah založený na spoločnej zodpovednosti a zameraný na podporu mierového, prosperujúceho, udržateľného a stabilného sociálno-ekonomického rozvoja regiónu Strednej Ázie v súlade s globálnou stratégiou EÚ a spoločným záväzkom vo vzťahu k cieľom udržateľného rozvoja (SDG).

3. Rada zdôrazňuje, že úroveň vzťahov súvisí s ambíciami a potrebami jednotlivých krajín Strednej Ázie, pokiaľ ide o rozvoj našich dvojstranných vzťahov, ako aj s ich odhodlaním uskutočniť reformy zamerané na posilnenie demokracie, základných slobôd, právneho štátu, nezávislosti súdnictva a na modernizáciu a diverzifikáciu hospodárstva. EÚ bude v rámci spolupráce s uvedenými piatimi krajinami naďalej v plnej miere zohľadňovať osobitosti sociálno-ekonomického rozvoja, správy vecí verejných a ambícií. Rada víta nový trend väčšej regionálnej výmeny v Strednej Ázii a nabáda Komisiu a členské štáty, aby vo vhodných prípadoch využívali na prehĺbenie regionálnej spolupráce programy zamerané na viaceré krajiny.

[1] „EÚ a Stredná Ázia: Stratégia pre nové partnerstvo“, dokument Rady 10113/07 z 31. mája 2007.

4. Vzhľadom na vážne výzvy v oblasti ľudských práv v tomto regióne, vrátane rodových otázok, Rada opätovne potvrdzuje, že je nesmierne dôležité pokračovať s krajinami Strednej Ázie v zmysluplnom dialógu o dobrej správe vecí verejných, právnom štáte a ľudských právach. Zahŕňa to presadzovanie dodržiavania ľudských práv s ešte väčším dôrazom na spoluprácu zameranú na právny štát v rámci stratégie EÚ, ako aj podporu krajín Strednej Ázie v boji proti korupcii a presadzovaní zodpovednosti za plného využitia existujúcej iniciatívy pre právny štát a príslušnej platformy. Dôležitým nástrojom na tento účel je elektronická správa vecí verejných. Rada tiež vyzýva, aby sa do vykonávania stratégie naďalej a intenzívne zapájala občianska spoločnosť, aby mohla účinne prispieť k dialógu o politikách a k tvorbe politík.

5. Rada si je vedomá bezpečnostných výziev, ktorým čelia krajiny Strednej Ázie, a zdôrazňuje potrebu posilniť dialóg a spoluprácu so zameraním na bezpečnostné výzvy, ako je napríklad predchádzanie násilnému extrémizmu (vrátane riešenia otázky radikalizácie a zahraničných bojovníkov) a boj proti terorizmu so zvýšeným dôrazom na prevenciu. Rada podčiarkuje význam výskumu zameraného na príčiny radikalizmu, aby sa usmernili prístupy založené na dôkazoch a opatrenia na zníženie radikalizácie. Rada uznáva význam účinnej kontroly hraníc pri zabezpečovaní uľahčovania cezhraničného obchodu, boja proti nezákonnému obchodovaniu s ľuďmi a tovarom a pri riadení migračných tokov, pričom je odhodlaná naďalej podporovať posilňovanie spolupráce medzi krajinami Strednej Ázie pri riadení ich hraníc. Rada tiež pripomína, že EÚ je odhodlaná ďalej rozvíjať regionálny bezpečnostný dialóg s krajinami Strednej Ázie, pričom zabezpečí výraznejšie zapojenie Afganistanu, čím prispeje k úsiliu o stabilizáciu v susedstve Strednej Ázie.

6. Rada uznáva potrebu posilnenia strategickej komunikácie EÚ v Strednej Ázii, okrem iného s cieľom zabezpečiť lepšiu viditeľnosť a dosah stratégie EÚ a jej výsledkov. Rada tiež zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť nezávislé mediálne prostredie bez vnútorných a vonkajších tlakov.

7. Rada podčiarkuje aj význam podpory vzdelávania. Vzdelávacie programy, ktoré poskytuje EÚ a jednotlivé členské štáty, by mali zásadným spôsobom pomáhať stredoázijským inštitúciám pri budovaní kapacít na to, aby mohli ponúkať moderné a inkluzívne učebné osnovy, ktoré reagujú na potreby trhu práce a prispievajú k presadzovaniu demokratických hodnôt, ľudských práv, základných slobôd a medzikultúrneho dialógu, a to s plným využitím existujúcej vzdelávacej iniciatívy a príslušnej platformy. K tomuto úsiliu výrazne prispievajú medziľudské kontakty a medzinárodná spolupráca. Zabezpečením prepojení medzi kvalitným sekundárnym a terciárnym vzdelávaním a odborným vzdelávaním, ako aj medzi výskumom a trhom práce, sa ďalej podporí inovácia, zamestnanosť a rodová rovnosť. Pomôže to tiež zabrániť vylúčeniu a znížiť riziká radikalizácie medzi mladými.

8. Rada zdôrazňuje význam presadzovania spoľahlivého a atraktívneho prostredia pre udržateľné a zodpovedné investície v Strednej Ázii, čo zahŕňa aj stabilitu právneho rámca, právnu istotu, transparentnosť, zapojenie podnikateľskej komunity a regionálnu integráciu. V tejto súvislosti Rada zdôrazňuje, že existuje súvislosť medzi právnym štátom, dobrou správou vecí verejných a zlepšovaním podnikateľskej klímy. Rada tiež zdôrazňuje, že v záujme podpory udržateľného rozvoja je potrebné zintenzívniť výmenu skúseností a know-how v oblasti inovačných technológií, najmä v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti, hospodárenia s vodami, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka.

9. Pokiaľ ide o odvetvia energetiky, infraštruktúry a dopravy, Rada zdôrazňuje, že prioritou spolupráce medzi EÚ a Strednou Áziou by mala byť integrácia krajín Strednej Ázie medzi sebou navzájom a do medzinárodných trhov a dopravných koridorov. EÚ sa bude naďalej usilovať o rozšírenie južného plynového koridoru do Strednej Ázie a bude ďalej presadzovať multilaterálnu a bilaterálnu spoluprácu EÚ v oblasti energetiky. EÚ bude okrem toho naďalej presadzovať využívanie obnoviteľných zdrojov energie a energetickú efektívnosť v Strednej Ázii poskytovaním svojich odborných znalostí pri tvorbe pevných regulačných rámcov a podporou investičnej spolupráce s európskymi finančnými inštitúciami.

10. Pokiaľ ide o citlivú oblasť spoločných prírodných zdrojov a ich dôležitú úlohu pre stabilitu regiónu, Rada zdôrazňuje význam rešpektovania strategických záujmov všetkých piatich stredoázijských krajín, pričom zároveň presadzuje multilaterálne a regionálne rámce pre dialóg a dôkladnejšie dodržiavanie medzinárodných dohovorov a právnych zásad upravujúcich ochranu životného prostredia, cezhraničné hospodárenie so zdrojmi a zvládanie následkov vysychania Aralského mora. Rada vyzýva vysokú predstaviteľku, Komisiu a členské štáty, aby podporovali krajiny Strednej Ázie pri lepšom vymedzovaní prístupov k udržateľnému využívaniu a efektívnemu obhospodarovaniu prírodných zdrojov, najmä vôd na vnútroštátnej a cezhraničnej úrovni, a aby podporovali región pri vyrovnávaní sa s dôsledkami zmeny klímy a zabezpečovaní ochrany životného prostredia za plného využitia existujúcej iniciatívy pre spoluprácu v oblasti životného prostredia a vody a príslušnej platformy. Rada tiež víta osobitné iniciatívy Európskej komisie, ktorá sa v úzkej koordinácii s príslušnými medzinárodnými partnermi (MAAE, EBRD) usiluje o nápravu vplyvu uránovej hlušiny v Strednej Ázii, ako aj podporu, ktorú venuje zmierňovaniu biologických, rádiologických a jadrových rizík v Strednej Ázii.

11. Rada berie na vedomie plány na zjednodušenie regionálnych programov rozvojovej pomoci Európskej komisie v rámci dvoch veľkých skupín: udržateľný rast/zamestnanosť a bezpečnosť/stabilita, pričom zdôrazňuje, že sú potrebné spoločné riešenia, bez toho, aby boli dotknuté ďalšie diskusie o týchto programoch na príslušných fórach. Je potrebné zvýšiť odolnosť regiónu ako celku, ako aj odolnosť jednotlivých krajín.

12. V duchu integrovaného prístupu Rada zdôrazňuje potrebu ďalej zlepšovať spoluprácu, koordináciu a synergiu medzi členskými štátmi, ESVČ a Európskou komisiou. Je dôležité, aby členské štáty EÚ naďalej prispievali k vykonávaniu stratégie a aby sa so svojimi vnútroštátnymi iniciatívami podelili s Radou.

13. Rada zdôrazňuje význam úzkej komplementárnosti a konzistentnosti medzi bilaterálnymi a regionálnymi programami Komisie a členských štátov, aby sa zohľadnili skutočné potreby krajín Strednej Ázie a aby bola podpora ESVČ, Európskej komisie a členských štátov integrovaná, komplexná a koordinovaná. Osobitný dôraz sa musí klásť na zmysel pre spoločnú zodpovednosť prijímajúcich krajín, EÚ a jej členských štátov.

14. Rada uznáva význam dialógu a koordinácie s príslušnými regionálnymi a medzinárodnými organizáciami, najmä s OBSE, ktorá vo všetkých piatich stredoázijských krajinách naďalej vykonáva cenné činnosti v teréne, Radou Európy, OSN a inými, ako aj so susednými krajinami stredoázijských krajín a ďalšími štátmi aktívnymi v regióne, s cieľom hľadať synergie medzi našimi politikami a iniciatívami v oblastiach, ako sú bezpečnosť, prepojenosť, doprava, energetika a udržateľný rozvoj, vrátane možností vyplývajúcich z iniciatív „hodvábnej cesty“.

15. Európska únia je naďalej odhodlaná plniť svoje strategické ciele a podporovať politické a hospodárske reformy v Strednej Ázii. Rada sa domnieva, že pri príležitosti desiateho výročia pôvodnej stratégie pre Strednú Áziu je načase prehodnotiť a obnoviť náš vzťah s prihliadnutím na novú geopolitickú situáciu a meniace sa potreby a kapacity našich stredoázijských partnerov. Rada preto vyzýva vysokú predstaviteľku a Komisiu, aby do konca roku 2019 predložili návrh novej stratégie v súlade s globálnou stratégiou EÚ. V novej stratégii by sa mali zhodnotiť výsledky činnosti EÚ v prospech Strednej Ázie od roku 2007. Malo by sa o nej široko diskutovať s členskými štátmi mala by byť základom obnoveného a posilneného partnerstva s týmto regiónom, ako aj usmernením pre ďalšiu pomoc EÚ Strednej Ázii. Do prípravy novej stratégie má EÚ v úmysle zapojiť aj stredoázijských partnerov.